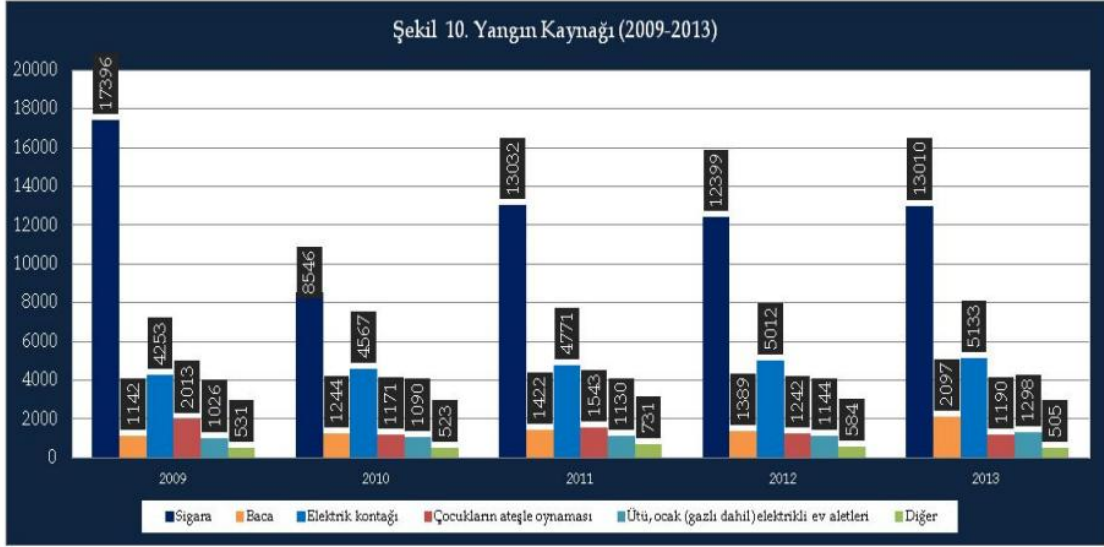


ELEKTRİK YANGIN SEBEBİ OLARAK 2. SIRADA YER ALMAKTADIR



İstanbul büyük Şehir İtfaiyesi değerlendirmesidir. Senelere dağılım 1. Sırada sigara (laciver sütun) yangın sebebi olarak ortaya çıkıyor. Hemen arkasından da Elektrik(açık mavi sütun) yangın sebebi olarak yer alıyor.

ELEKTRİK KONUSUNDA UYULMASI GEREKEN ÖNEMLİ NOKTALAR

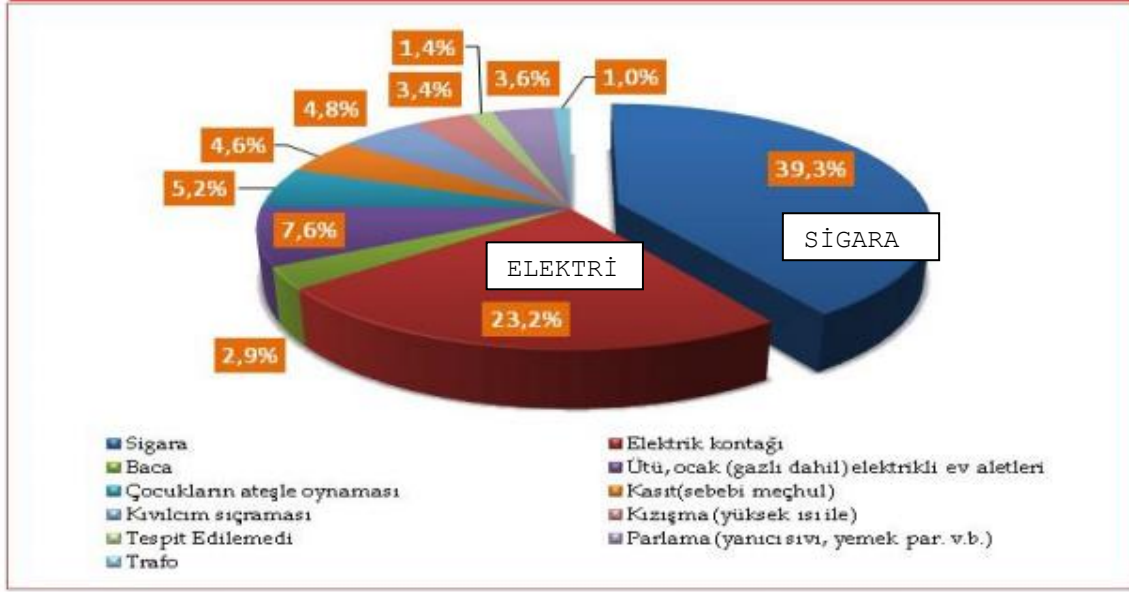
(Yangın sebebi olabileceği sebebiyle).

Tablodan görüldüğü üzere “elektrik tesisatı” kusurlarının yangın sebebi olarak “sigara yangını”ndan sonra ikinci sırada yer almaktadır. Elektrik sebepli yangınların Türkiye’nin ekonomisine getirdiği zarar oldukça yüksektir.

- Elektrik panolarının konstrüksiyon, imalat kusurları,
- Elektrik panolarının kablo girişleri kusurları (IP Bilgi noksanı)
- Elektrik panoları iç bağlantı kusurları,
- Tekniğine uygun yapılmayan elektrik kabloları ekleri,
- Uygun seçilmemiş kablo kesitleri
- Kablo pabucu, klemens kullanılmayan ekler,

Yangın oluşumlarında aktif rol oynarlar.

Şekil 11. Yangın kaynaklarının tüm yangınlar içindeki oranı (2014)



BU SEBEPLE, AYDA YA DA 15 GÜNDE BİR TERMAL KAMERA KONTROLU YAPILMASI KESTİRİMCİ BAKIM AÇISINDAN OLDUK ÖNEM TAŞIR

Elektrik konusunun sebep olduğu yangınların minimize edilebilmesi için aşağıdaki hususlara dikkat edilmelidir.

- 1) Elektrik kablolarının panolara, motor bağlantı kutularına, ölçüm sistemlerine ve diğer kumanda sistemlerine girişleri kablo çapına uygun kauçuk conta olan rekorlar ile yapılacaktır. Lastik conta somunu gerektiği kadar sıkılı olacaktır. Amaç kablo ile rekor arasından panoya girecek havadaki serbest akrilik, pamuk, viskon gibi elyafın pano ve diğer elektrik kumanda cihazları içine girmesinin önlenmesidir. Aksi taktirde elektrik panosu ve diğer elektrik kumanda sistemleri içerisinde biriken hav, elyaf pano içinde oluşacak ısınma ve arklar sonucunda yanmaya başlayacaktır.
- 2) Aynı anlayış içerisinde açıkta yapılan elektrik kabloları ekleri ve/veya kapağı açık buatlar, içinde klemens kullanılmadan yapılmış eklerde zaman içinde ısınma ve arklar sonucu yangının başlama sebebidir.
- 3) Diğer taraftan tüm elektrik panoları, kumanda ve ölçüm cihazları saç dolap ve kutularının kapakları ve kutu içine açılan tüm deliklerin kesin olarak kapalı olması şarttır. Yine amaç panoya girecek havadaki serbest akrilik, pamuk, viskon

elyafın pano ve diğer elektrik kumanda cihazları içine girmesini önlemektir.

- 4) Aynı sebep ile pano kapaklarının bir lastik conta ile korunacak , kapağının bir kilit sistemi ile sürekli kapalı tutulması kesin olarak sağlanacaktır. Bu gerekliliğin yazılı ve sözlü olarak çalışanlara duyurulması ve bu konudaki ihmal ve yanlışların yangın riskini arttırması sebebi olacağı açıkça anlatılmalıdır. Ve diğer deliklerinde aynı sebep ile kapalı olması pano içinde birikecek elyaf ve hav'a mani olacak şekilde düzenlenecektir.
- 5) Kuvvetli akım pano ve kablolarının hiç değil ise senede bir kere termal kameralar ile ısı haritaları çıkarılmalı ve bu ısının yangına sebep olmaması için gereken önlemler alınmalıdır.
- 6) Elektrik panoları en az bir metre yakın çevresi, iz düşümü ve pano üstü yangına müsait malzemeden arındırılmış olmalıdır.
- 7) Aydınlatma armatürleri kablo girişleri, buat giriş ve çıkışları kesin olarak uygun rekorlar kullanılarak yapılacaktır (sebebi yukarıda açıkça anlatılmıştır).
- 8) Konunun ciddiyetinin daha net anlaşılması için şu küçük senaryo dikkat ile incelenmelidir:

Kapağı açık, bakımdan yoksun bir makinenin elektrik panosu zaman içerisinde hav, elyaf ve toz birikimine uğrayacaktır. Yetkililerin ifadesine göre " belli periyotlar ile temizleniyor" densede, gözlenen pano içi hav, elyaf ve toz birikimleridir.

Bu birikim sigortalar üzerinde, bağlantı klemensleri üzerinde ve en önemlisi sık açıp kapatan kontaktörler, üzerinde oluşmaktadır. Oysa kontaktörler açıp kapama anlarında kıvılcım çıkarırlar. Sigorta ve klemensler özel durumlarda aşırı ısınırlar. Bu ısınma ve arkalar pano içinde biriken elyaf, hav gibi malzemenin yanmasına sebep olacaktır.

İşletme körlüğü içerisinde gözlemlenemeyen, bu basit bir temizlik konusunun işletme yönünden nelere mal olacağını kısaca özetlersek;

- Yangını algılamamıza kadar geçen süreye bağımlı olarak hasarın boyutu değişecektir. Biraz kötümser olarak kurguyu devam ettirelim. Bu elektrik panosu gözden uzak bir yerde ve yakınında emtea depolaması da olsun. İşte elektrik panosu içindeki bu yangın sadece panonun değil yakınındaki emteanın yangına katılmasına sebep

olacaktır. Bu andan itibaren oluşacak zehirli gazlar , ısı bizi yangına müdahale edemez konuma sokacaktır. Eğer uygun yangın korunma sistemlerimizde yok ise iş itfaiyenin müdahalesine kalacaktır. İtfaiye, ısı ve alevin yarattığı **hasara** sulu müdahalesi ile istem dışı olarak katılacaktır.

- Diğer taraftan yangın sonrası mevcut hasar bedeli sigortalıya ödenecektir. Bu noktadan sonra işletme için problemler başlayacaktır.
 - a) Öncelikle, işletmelerin dış bağlantılı olarak çalışıyor olmaları dolayısı ile belirli teslim terminlerine bağlı olmaları ilk sorundur.
 - b) İkinci olarak sistemin tekrar faaliyete geçebileceği zaman içerisinde müşteriye veremedikleri ürünlerinin oluşturduğu parasal kayıplar.
 - c) İmkânı var ise mevcut bağlantılı müşterilere söz konusu ürünlerin başka bir firma tarafından verilmesi sağlanacaktır. Bu durumda müşteriye alternatif sunacaktır. Belkide müşterinin kaçmasına sebep olacaktır.
 - d) Tekrar üretime geçilene kadar olan zaman içerisindeki müşterin tekrar nasıl kazanılacağıda ayrı bir sorundur.